

VELJA GOVORJENA BESEDA!

**Govor predsednice vlade na akademiji gluhih in naglušnih
Nova Gorica, 21. september 2013**

Spoštovani,

kmalu bo minilo okroglih šestdeset let, odkar zadnji teden v septembru obeležujemo mednarodni teden gluhih. To je priložnost, ko se lahko sestanemo in skupaj pregledamo izzive, s katerimi se srečujete v vsakdanjem življenju. S svojo prisotnostjo danes, tukaj - med vami se pridružujem osnovnemu namenu tega praznovanja, ki je, da najširšo javnost seznanimo in ozavestimo o težavah, a tudi o razvojnih perspektivah, s katerimi se srečujete gluhi in naglušni. Ob tem dnevu bi želela posebej poudariti, da se zavedam, da je slovenska država tudi po mednarodnih predpisih dolžna zagotoviti gluhim in naglušnim osebam dostop do enakih možnosti, vendar se žal v Sloveniji tudi na tem področju razmere počasi in pogosto s težavo popravljajo. A bistveno je, da bomo s politiko enakih možnosti in s sodelovanjem tako države in strokovnjakov na eni strani, kot tudi Zveze gluhih in naglušnih Slovenije, kot krovne organizacije, ki zaznava in definira gluhoto kot družben pojav, preprečili diskriminatorni položaj gluhih in naglušnih ter dosegli izboljšanje. Sprejem zakona o uporabi slovenskega znakovnega jezika in sprejem zakona o izenačevanju možnosti invalidov sta že izboljšala položaj ljudi z okvaro sluha. Z letošnjim septembrom pa je stopil v veljavo tudi zakon o usmerjenju otrok s posebnimi potrebami. Ta zakon prvič v vsej zgodovini omogoča izobraževanje gluhim v njihovem prvem jeziku - slovenskem znakovnem jeziku.

Kljub naštetemu je še veliko za narediti tudi na tem področju in tudi zato smo se danes tukaj zbrali, da pregledamo dosežke in zastavimo nove razvojne cilje. Prizadevala si bom, da se bo še v tem mandatu kljub reševanju izjemno zapletene gospodarske in finančne situacije v državi tudi na področju gluhih in naglušnih kaj premaknilo na bolje.

Kot vsi dobro veste, je Državni zbor leta 2002 sprejel zakon o uporabi slovenskega znakovnega jezika, ki gluhim zagotavlja pravico do uporabe znakovnega jezika v postopkih pred državnimi organi in organi lokalne samouprave. Omogočeno je dodatno brezplačno tolmačenje za osebne potrebe gluhih v posebnih primerih. Opozarjate, da še vedno ostajajo problemi pri uresničevanju tega zakona, kar je pravilno, saj le vi najbolj veste, kako je možno stvari še izboljšati in izpopolniti, da bo vaše življenje lažje. Zakon o uporabi slovenskega znakovnega jezika se tudi v času gospodarske in finančne krize izvaja, v pripravi so novi pravilniki, ki bodo uredili tudi odprta vprašanja na tem področju. Prav tako pa je ministrstvo, pristojno za invalidsko varstvo,

nadaljevalo s financiranjem 'klicnega centra za osebe z okvaro sluha', ki je nastal na pobudo Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije. In tudi zahvaljujoč hitremu tehničnem razvoju zadnjih desetletij so danes med vami številne pomembne posodobitve, ki bistveno olajšajo komuniciranje. Razvoj slušnih aparatov je prišel že do stopnje, da lahko dosežejo popolnoma brezhiben, naraven zvok, pa tudi namestitve indukcijskih zank so velik tehnološki dosežek.

V življenju gluhih in naglušnih pa ne glede na tehnične dosežke in pravne ureditve ostaja še vrsta nerešenih vprašanj, od stopnje določanja telesne okvare, do pravice do uporabe tehničnih pripomočkov ali osebne asistencije za gluhe. Vse našete zadeve so v reševanju na resornem ministrstvu in upam, da bodo tudi rešene na ustrezen način in v čimprejšnjem času – in to ne glede na finančno in gospodarsko krizo, ki na to ne bi smela vplivati.

Zavedam se, da je okvara sluha ovira, zaradi katere imate gluhi in naglušni mnoge težave, ki jih zdrava populacija sploh ne vidi: prva od teh je gotovo komunikacijska oviranost, pa pomanjkanje do dostopa informacij, težko vključevanje v delovno in družbeno okolje. Vse to lahko vodi osebe z okvaro sluha v socialno izoliranost in dodaten stres. Zaradi tega si bom še posebej prizadevala, da se bodo vsi postopki olajšav za gluhe in gluhoneme z vso skrbnostjo tudi nadaljevali, s čemer bomo skušali izboljšati in preprečiti marsikatero stresno situacijo v vsakdanjem življenju oseb z okvaro sluha. Zavedam se tudi, da ste v splošni socialni krizi države tudi invalidi med najbolj ranljivimi skupinami, a bi prav zaradi tega dejstva morali biti deležni toliko večje pozornosti. V skrbi za enake možnosti vseh državljanek in državljanov v Republiki Sloveniji pa vedno poudarjam, da Slovenija kljub vsem nepriljubljenim ukrepom v prvi vrsti ostaja socialna država in tej zavezi bom tudi sledila. Zato se močno strinjam z vami, ko pravite, da je zvok srca pri vseh ljudeh enak. To naj bo vodilo, ki ga moramo razumeti prav vsi in ga sprejeti za svojega v trenutkih, ko se srečamo z drugačnostjo.

Vaša upravičena želja po "biti slišan" mora postati vodilo vseh, ki se ukvarjajo s problematiko gluhih in naglušnih, pa tudi celotne družbe – vaše misli, vaša sporočila in vaše drugače povedane besede imajo enako težo in moč, le način, kako pridejo do ljudi, je svojstven. A zato ne smete ostati preslišani, še posebej, ker se morate za to, da bi bili slišani, še toliko bolj potruditi.

Spoštovani,

ob tej priložnosti se želim zahvaliti vsem slovenskim društvom in organizacijam, ki delujejo na področju skrbi za gluhe in naglušne, saj brez njih ne bi bilo izvedenih številnih dejavnosti in socialnih programov v skrbi za razvoj in ohranjanje kulture gluhih, tudi športnih aktivnosti. Iskrene pohvale in zahvale pa gredo tudi Zvezi Društev gluhih in naglušnih Slovenije kot eni najstarejših invalidskih organizacij v Sloveniji, ki obstaja že od leta 1931. In ob koncu, vse najboljše Društvu gluhih in naglušnih Severne Primorske ob 60 letnici delovanja ter čestitke vsem skupaj ob današnjem prazniku!